

Z BLOGU IUSTORIA

Když dítě nechce k druhému rodiči: právo vs. realita

Dítě odmítá jít k druhému rodiči. Porušujete soudní rozhodnutí? Hrozí vám pokuta? Co říká zákon a co praxe — bez jednoduchých odpovědí.

Je to jedna z nejbolestivějších situací, kterou v rodinném právu potkávám. Dítě říká, že nechce k tatínkovi. Nebo k mamince. Pláče, prosí, odmítá nastoupit do auta. A rodič, u kterého dítě žije, stojí před nemožným rozhodnutím: donutit dítě jít, i když se brání? Nebo respektovat jeho přání a riskovat, že poruší soudní rozhodnutí? K širšímu kontextu opatrovníckého řízení po novele — a co po soudu v těchto věcech vůbec můžete chtít — jsem psala v článku [Spor o děti — co musíte vědět jako rodič](#). Tenhle text je o jedné konkrétní, obzvlášť bolestivé situaci.

Tohle nemá jednoduchou odpověď. Ale má řešení, která chrání dítě. Pojďme si je projít.

Co říká zákon

Rozhodnutí soudu o úpravě styku je závazné pro oba rodiče. Pokud soud stanovil, že dítě tráví každý druhý víkend s otcem, matka je povinna dítě připravit a předat. A naopak. To je právní realita.

Pokud rodič opakovaně nepředává dítě ke styku, může soud:

- uložit pokutu až do výše 50 000 Kč,
- nařídit výkon rozhodnutí s asistencí soudního vykonavatele,
- v krajním případě změnit rozhodnutí o péči.

To zní tvrdě. A je to tvrdé. Ale zákon zároveň říká něco důležitého: dítě není zásilka, kterou lze jednoduše doručit. Soud musí přihlížet k zájmu dítěte — a zájem dítěte není vždy totožný s doslovným plněním rozsudku.

Co říká praxe

V praxi je situace mnohem složitější než na papíře. Soudy a orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) vědí, že dítě, které se aktivně brání kontaktu s rodičem, nelze jednoduše „donutit“. A vědí také, že důvody odmítání mohou být velmi různé.

Věk a zralost dítěte hrají roli. Třileté dítě, které pláče při předávání, je v jiné situaci než třináctiletý teenager, který artikuluje konkrétní důvody, proč nechce k druhému rodiči. Soudy jsou povinny zjišťovat názor dítěte — a čím je dítě starší, tím větší váhu jeho názoru přikládají.

Ale pozor: názor dítěte není rozhodující sám o sobě. Soud posuzuje, jestli je tento názor autentický, nebo jestli je výsledkem ovlivňování jedním z rodičů. A právě tady se dostáváme k jednomu z nejtěžších témat.

Hranice mezi respektem k dítěti a manipulací

Existuje fenomén, kterému se v praxi říká odcizování rodiče (někdy se používá termín „parentální alienace“). Nejde o lékařskou diagnózu — a soudy ho jako diagnózu nepoužívají. Ale jde o situaci, kterou soudy posuzují a berou vážně.

Odcizování znamená, že jeden rodič — vědomě nebo nevědomě — ovlivňuje dítě tak, aby odmítalo kontakt s druhým rodičem. Může to mít podobu negativních komentářů o druhém rodiči, zveličování jeho nedostatků, vytváření strachu, nebo naopak nadměrného emocionálního připoutání dítěte.

Je to citlivé téma, protože hranice mezi oprávněnou obavou rodiče a manipulací je tenká. Rodič, který má skutečný důvod k obavám — například proto, že dítě bylo u druhého rodiče vystaveno násilí nebo zanedbávání — jedná jinak než rodič, který dítě systematicky odvrací od zdravého vztahu s druhým rodičem.

Soudy toto rozlišení dělají. A je důležité, abyste věděli, že ho dělají.

Co dělat — praktické kroky

Pokud je vaše dítě v situaci, kdy odmítá kontakt s druhým rodičem, existuje několik kroků, které můžete podniknout:

Komunikujte s OSPODem. Orgán sociálně-právní ochrany dětí je tady právě pro tyto situace. Informujte ho o tom, co se děje. OSPOD může provést šetření, mluvit s dítětem, s oběma rodiči, a doporučit další postup. Spolupráce s OSPODem je důležitá i proto, že soud se na jeho stanovisko ptá.

Zvažte žádost o změnu úpravy péče. Pokud se situace výrazně změnila od posledního rozhodnutí soudu, můžete podat návrh na změnu. Soud posoudí aktuální poměry a může rozhodnutí upravit. To může zahrnovat změnu frekvence styku, zavedení asistovaného styku nebo jiné úpravy.

Znalecký posudek. V komplikovaných případech může soud nařídít znalecký posudek z oboru psychologie nebo psychiatrie. Znalec posoudí vztah dítěte k oběma rodičům, příčiny odmítání a doporučí řešení. Znalecký posudek není neomylný, ale pro soud má značnou váhu.

Rodinná terapie nebo mediace. Ne vždy je potřeba soudní řízení. Někdy pomůže strukturovaný rozhovor obou rodičů s terapeutem nebo mediátorem. Cílem není „přesvědčit“ dítě, aby ke druhému rodiči chtělo — cílem je pochopit, co se děje, a najít cestu, která je pro dítě bezpečná.

Asistovaný styk. Pokud dítě odmítá kontakt a existují obavy o jeho bezpečí, soud může nařídít asistovaný (dříve kontrolovaný) styk. To znamená, že se setkání koná za přítomnosti odborníka, který sleduje průběh a zajišťuje bezpečné prostředí.

Co nedělat

Nenutě dítě násilím. Fyzické donucení dítěte ke kontaktu s rodičem není v jeho zájmu a může způsobit více škody než užitku. Zároveň ale — a to je důležité — nesmíte dítě v odmítání podporovat nebo posilovat jeho odpor.

Nedělejte z dítěte soudce. Dítě nemá rozhodovat o tom, jestli uvidí svého rodiče. To je odpovědnost dospělých — rodičů a soudu. Ptát se dítěte „chceš k tátovi?“ a pak jeho odpověď použít jako argument u soudu je problematické.

Nedokumentujte „důkazy“ na úkor dítěte. Natáčení plačícího dítěte, vyslýchání dítěte o tom, co se u druhého rodiče dělo, vytváření „záznamů“ — to vše může dítěti uškodit a u soudu se to může obrátit proti vám.

Kdy je odmítání dítěte opravdu důvodem k obavám

Existují situace, kdy odmítání dítěte signalizuje skutečný problém — zanedbávání, násilí, sexuální zneužívání. V takových případech je odpovědností rodiče dítě chránit, i kdyby to znamenalo nepředat ho ke styku. K tomu, jaké konkrétní právní nástroje pro ochranu existují — od vykazání přes prozatímní rozhodnutí po trestní oznámení — jsem psala v článku [Domácí násilí a právo](#).

Pokud máte důvodné podezření, že dítě je u druhého rodiče ohroženo, jednejte: obraťte se na OSPOD, na policii, na advokáta. Podejte návrh na předběžné opatření (po novele „prozatímní rozhodnutí“). Ale jednejte na základě faktů, ne na základě emocí nebo domněnek.

Pokud se nacházíte v situaci, kdy vaše dítě odmítá kontakt s druhým rodičem, neřešte to sami. Obraťte se na advokáta, který se specializuje na rodinné právo. Kontaktujte OSPOD. A hlavně — snažte se dívat na situaci očima dítěte.

Dítě nemá na výběr, kdo jsou jeho rodiče. Ale má právo na to, aby jeho vztah s oběma rodiči byl bezpečný. A právě o to by nám všem mělo jít.

Řešíte tuhle situaci právě teď? Specializuji se na [rodinné právo](#) a vím, že to není jen otázka § a rozsudků. [Napište nám](#) — v klidu projdeme, co se ve vaší rodině děje a jaké kroky dávají smysl, aby se situace nezhoršila.

Když dítě nechce k druhému rodiči: právo vs. realita

Mgr. Bára Bartoňková · Publikováno 13. 3. 2026

<https://www.iustoria.cz/blog/kdyz-dite-nechce-k-druhemu-rodici/>

Text je dílem chráněným autorským právem. Sdílení celého dokumentu bez úprav je vítáno; přebírání částí do jiných textů jen s uvedením zdroje. © IUSTORIA, advokátní kancelář, s.r.o.